

REFERENCES

1. Kolosok V.M., Vereskun M.V., Drobotina E.N., Ugrovata Yu.S. (2012), *Skhid, Analytic and informative journal*, 1 (115), pp. 43-49.
2. Kolosok V.M. (2012), «*Business and Management–2012*», Vilnius, V.II, pp. 1113–1118.
3. Kolosok V. M. (2012), The methodology for strategic management of large industrial enterprises, Monograph., Mariupol, 247 p.
4. Kolosok V. M., Vereskun M. V., Drobotina K. M. (2012), *Ekonomika Ukraini*, 6 (607), pp. 30-39.
5. Vereskun M. V., Kolosok V. M., Drobotina E. N. (2011), *Visnik Priazovskogo derzhavnogo tehničnogo universitetu*, Mariupol, V. 22, pp. 86-92.
6. Kolosok V. M., Nabebina O. L. (2011), *Management technologies in solving contemporary problems of social and economic systems*, Donetsk, pp. 185-190.
7. Kolosok V. M. (2012), *Visnik Natsionalnogo tehničnogo universitetu «HPI» «Tehničnij progres i efektivnist virobnitstva»*, Kharkov, №16 (184), pp. 94-100.
8. The Official Website of System Capital Management, available at: www.scm.com.ua.
9. State Statistics Service of Ukraine, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
10. The legislative project «About the amendments to the Tax Code of Ukraine and other legislative provisions relating to a transfer pricing» (2011), 10687, 45 p. (ukr), available at: <http://tax.38044.org/UA/8850>.
11. Akimova E.V., Pavlyukova N.V. (2006), *Visnik Derzhavnoi Donbaskoyi mashinobudivnoyi Akademiyi*, 1 (6), pp. 134-139.
12. A transfer pricing: Ukrainian and international experience (2012). Law firm «Cai & Lenard», Investment and Trade Foundation, available at: <http://inve-trade.eu>.
13. Pashkus V.Yu. (2004), The theory of transfer pricing in modern organizations: concepts, models, problems, available at: [www/ipnpu.ru/article.php?idarticle=000761](http://www.ipnpu.ru/article.php?idarticle=000761).
14. Nepesov K.A. (2007), Tax aspects of transfer pricing, Wolters kluwer, 233 p.

© В. Колосок, Ю. Угровата
Надійшла до редакції 19.07.2013

УДК 330.8:504

КОНЯХІНА ТЕТЯНА,

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності Донецького державного університету управління

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИРІШЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОБЛЕМ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ: ЕВОЛЮЦІЯ НАУКОВИХ ПОГЛЯДІВ

Дослідження присвячене вивченню та систематизації наукових поглядів політичної економії на питання економіки природокористування. Узагальнено наукові погляди неокласичної школи економічної теорії щодо обґрунтування значущості теорії економічної ефективності в рамках теорії економіки природокористування з метою формування інструментально-методологічних засобів вирішення питання вибору економічної альтернативи при вирішенні міжнародних проблем природокористування.

Ключові слова: класична школа економічної теорії; неокласична школа економічної теорії; теорія майнових прав; теорія суспільного вибору; теорія добробуту; теорія загальної ефективності.

Постановка проблеми. Змістовна сутність за-явленого в темі статті науково-дослідного завдання зумовлює необхідність вивчення діалектики розвитку сучасної природно-ресурсної проблематики в контексті еволюції теоретико-економічних уявлень. Логічна інтерпретація питання обумовлює доцільність дослідження історичних аспектів становлення та розвитку еколого-економічних відносин, оскільки в наукових працях класиків наявні теоретичні положення та методичні підходи, висновки, які є ефективним способом вирішення сучасних економічних проблем, зокрема в природокористуванні.

Екологічна проблематика не є абсолютно новим для економічної науки явищем. Проблемні питання

економіки природокористування історично вивчаються в контексті аналізу економічного зростання та його обмежувачів. Звернення до вчень класиків економічної науки є актуальним і закономірним, оскільки економічні реформи й новації сучасності безальтернативні й індіферентні до природоохоронних вимог, що в підсумку призвело до зростання екологічних проблем на сучасному етапі, які мають глобальний характер і потребують міжнародного підходу до їх вирішення.

Аналіз досліджень і публікацій. Вищевказана проблема стала об'єктом пильної уваги вітчизняних (Б. Буркинський, О. Веклич, В. Вовк, Б. Данилишин, О. Попова, І. Синякевич, О. Царенко та ін.)

та зарубіжних (В. Баумол, Л. Вальрас, Х. Дейлі, Ю. Ізраель, Г. Сьєберт, М. Фабер, Дж. Форрестер) науковців. Сучасна література диспонує великою кількістю публікацій, які за тематичною спрямованістю можна позначити таким чином: проблеми екологічної взаємодії й гармонійної єдності суспільства й середовища його проживання; основоположні теоретико-методологічні принципи енвайроментальної науки; обґрунтування доктрини сталого екологічно безпечного соціально-економічного розвитку суспільства. При цьому, кожний із цих напрямків розглядається окремо, а динамічний розвиток суспільства вимагає аналізу й синтезу наведених підходів.

Мета статті - дослідження та систематизація наукових поглядів неокласичної школи економічної теорії для подальшого формування методологічних інструментів вирішення глобальних екологічних проблем у вітчизняному природокористуванні.

Виклад основного матеріалу. Теоретико-методологічною основою еволюції економічного світогляду в контексті задачі оптимального природовикористання та захисту середовища проживання визнані наукові дослідження представників класичної економічної школи. Як відомо, в основі теоретичних побудов класичної школи лежало уявлення про те, що процеси виробництва, розподілу та споживання багатства визначаються об'єктивними економічними законами. Класична школа досліджувала механізми відтворення, грошовий обіг і кредит, державні фінанси, розробляла трудову теорію вартості, виступала за економічну свободу, обмеження втручання держави в економіку.

На початку ХХ століття дослідження природоохоронної сфери були ознаменовані появою неокласичної економічної теорії. Неокласичний напрямок досліджує поведінку так званої економічної людини (споживача, підприємця, найманого працівника), який прагне максимізувати прибуток і мінімізувати витрати. Основні категорії аналізу - граничні величини. Економісти неокласичного напрямку розробили теорію граничної корисності й теорію граничної продуктивності, теорію загальної економічної рівноваги, згідно з якою механізм вільної конкуренції та ринкового ціноутворення забезпечує справедливий розподіл доходів і повне використання економічних ресурсів, економічну теорію добробуту, принцип якої покладені в основу сучасної теорії державних фінансів, теорію раціональних очікувань тощо.

Неокласична економічна теорія так само, як і класики, виходить із принципу економічного лібералізму, принципу вільної конкуренції. Але у своїх дослідженнях неокласики акцентують увагу на дослідженні прикладних практичних проблем, більшою мірою використовують кількісний аналіз і математику, ніж якісний (змістовний, причинно-наслідковий). Найбільша увага приділяється проблемам ефективного використання обмежених ресурсів на мікроекономічному рівні, на рівні підприємства й домашнього господарства. Неокласична економічна теорія є однією з основ багатьох напрямків сучасної економічної думки.

Безсумнівний пріоритет у вивченні еколого-економічної тематики серед неокласиків належить А. Пігу, який радикальним чином перетворив систему наукових поглядів та уявлень неокласицизму. Увівши в науковий обіг дефініції "суспільний рівень безпеки" та "якість навколишнього середовища", А. Пігу не тільки збагатив понятійно-категоріальний

апарат неокласичного напрямку політекономії, але й, одночасно досліджуючи такий його аспект, як теорія добробуту, розкрив економічну мотивацію переваг, які відповідають "інтересам раціонально мислячих індивідів" й обумовлюють необхідність "час-то примусового коригування їх поведінки з урахуванням потреб майбутніх поколінь" [3, с. 43].

Проблема "протистояння економічному індивідуалізму товаропродукуючих суб'єктів" надалі аналізується М. Доббом у роботі "Економічна теорія і соціалізм", у якій автор висловлює припущення, що "вчинки індивідів продиктовані прагненням отримати у власне користування найбільший набір матеріально-грошових цінностей. Цілеспрямоване економічне подолання такої ідейної установки неможливе без політичного перетворення існуючої ринкової системи, встановлення принципів соціальної справедливості, вільної праці, гуманного ставлення до природи майбутніх поколінь землян" [цит. за: 4, с. 277].

Питання еколого-економічного альянсу сучасного й майбутнього поколінь досліджене представниками пігуанської наукової школи Л. Баррнетом, І. Леві, Н. Ніколсоном і А. Мілфордом, які вказують, що "принципи вільного ринку не здатні до еквівалентного обміну цінностями з майбутніми поколіннями, яких немає на сьогоднішньому ринку і які не є, у силу цього, сьогоднішніми покупцями благ" [5, с. 74]. Поділяючи теоретичні уявлення А. Пігу про ірраціональність переваг сучасного покоління, Ст. Гілмор у роботі "Природне середовище: питання до людства" трактував основну мету сучасного економічного прогресу як максимальне задоволення потреб господарюючих індивідів. При цьому застерігав, що настільки відверте схиляння перед культом потреб як таким і економічно необґрунтоване, і духовно антиморальне" [9, с. 86].

Безперечним науковим досягненням А. Пігу визнана розробка основоположних постулатів теорії зовнішніх ефектів. Методологічні витoki концепції екстерналій в економічній науці асоційовані з ім'ям А. Маршалла, він уперше висловив ідею "зовнішньої економії", яка в подальшому була розвинена в роботі А. Пігу "Економічна теорія добробуту" [6, с. 36]. Зокрема, вичерпно досліджено проблему спеціального екологоорієнтованого оподаткування як ефективного економічного інструментарію узгодження індивідуальних та громадських оптимумів, стимулювання інвестиційної активності та посилення державної присутності в природоохоронному сегменті економіки.

Концептуально-методологічні постулати теорії майнових прав у подальшому отримали розвиток у роботах учених-неокласиків [7, с. 81]: А. Алчіян бере до уваги, крім правового, соціально-історичний критерій майнових прав; Т. Тітенберг пропонує універсальну класифікацію прав і формулює перелік вимог, необхідних для їх ефективного функціонування; А. Шмідт трактує категорію "майнові права" як суспільний феномен, що є неодмінним атрибутом економічної влади; А. Семін акцентує увагу на високій варіабельності майнових прав та форм власності, що застосовуються в природозахисному сегменті економіки.

Економічні дискусії акумульовані теорією майнового права - одним із напрямків неонституціональної економічної теорії, що має найважливіше науково-практичне значення в умовах сучасного загострення екологічної кризи, коли ринковий механізм демонструє безсилля, і майнова демаркація прав

на природно-сировинні блага видається пріоритетним критерієм ефективного ресурсокористування.

Іншим напрямком сучасного неокласичного економічного дискурсу, утворюючим теоретико-методологічну основу енвайроментальної економіки, визнана теорія суспільного вибору, у рамках якої досліджено проблему індикації й агрегування переваг суспільних, у тому числі екологічних, благ. Правовий контекст, критерії попиту та пропозиції, згідно з науковою платформою Дж. Б'юкенена, формуються за допомогою політичних і виборчих процедур, які інтегрують індивідуальні уявлення про корисність і перевагу того чи іншого різновиду благ. Подібна процедура цілком коректна щодо сфери охорони середовища проживання, оскільки позиція вченого полягає в тому, що "методи аналізу ринкової поведінки можна застосувати до дослідження кожної сфери діяльності, де людина робить вибір" [4, с. 274].

Складність і багатоаспектність форм прояву еколого-економічної проблематики обумовлює застосування широкого теоретико-емпіричного інструментарію. У цьому зв'язку неокласична економічна теорія активно породжує нові аналітичні ідеї та концепції, що дозволяють інтерпретувати виникаючі економічні ситуації. Традиційний варіант економічної теорії, приймаючи до розгляду специфіку функціонування ринків товарів і супутніх їм ринкових трансакцій, байдужий до проблем соціально-екологічних областей економічної діяльності, зокрема до таких із них, як непоправний дефіцит природних ресурсів і загроза необоротної втрати потенціалу самоочищення середовища проживання.

Деякі постулати неокласиків підлягали критичному переосмисленню, результатом якого стало формування методологічних положень економічної теорії добробуту. Саме на її основі в середині ХХ століття відбулося становлення наукових принципів економіки природокористування, покликаної вирішити "соціально-економічні питання, пов'язані із задоволенням потреб нинішнього й майбутнього поколінь людей у чистоті, продуктивності та розмаїтті навколишнього природного середовища" [8, с. 43].

Економічна теорія добробуту, будучи автономним напрямком неокласичної школи, концентрує увагу на дослідженні питань оптимального розподілу обмежених природно-ресурсних благ, заснованого на дотриманні правила соціальної справедливості, узгодженні індивідуальних і суспільних інтересів, обґрунтуванні економічної доцільності прийняття альтернативних рішень в умовах, коли безсилля виявляється ринковий механізм.

Послідовниками цієї наукової школи в подальшому було досліджено широке коло проблем, пов'язаних із трактуванням сутності феномена "суспільний добробут" [5, с. 116]: сформульований діапазон ціннісних суджень (ранжування Бергсона - Самуельсона) й описана функція суспільного добробуту (Л. Армстронг, В. Баумоль, Дж. Р. Готліб, Х. Зіберт, Ф. Карелл, В. Оутц, Д. Пірс, К. Тернер); у контексті теорем економіки добробуту обґрунтовано причини неефективного функціонування ринкового механізму (Л. Армстронг, Ф. Батор, Г. Річардс, Н. Гергеші-Ройген). Представлені вичерпні аналітичні передумови неокласичної економічної теорії, доповненої соціально-екологічними критеріями, дозволили істотним чином розширити горизонт наукового знання (С. Валентей, В. Гельбрас, Дж. Гоуді, К. Гофман, С. О'Хара).

Неокласична економічна теорія, прогножуючи

діяльність ринку в процесі споживання дефіцитних ресурсно обмежених бюджетних коштів, закономірно обґрунтувала виникнення процедури зіставлення планованих витрат і переваг як економічних результатів реалізації обраного варіанта альтернативних дій.

Подібного роду обчислювальні процеси, засновані на принципах економіко-математичного моделювання та аналізу ситуацій, пов'язаних із пошуком найбільш результативних курсів дій, спочатку відповідали теорії добробуту (Ст. Джекобс, Х. Торнтон, О. Екштайн), а згодом утворили відносно самостійний напрям економічної науки, названий загальною теорією ефективності (Л. Майлз, А. Реніч, Р. Сімонс, Т. Хачатуров) [1, с. 128].

Підвищення значущості екологозахисних завдань послужило приводом для подальшого впорядкування їх на принципах теорії ефективності капітальних вкладень, наукова еволюція яких призвела до кардинального оновлення та розширення її понятійно-категоріального апарату, збагачення перспективними економіко-математичними ідеями та новаціями, а також перетворення на пріоритетний концептуально-методологічний інструментарій вивчення сучасної природоохоронної проблематики. Такі обставини набувають більшої актуальності в контексті заміни індустріального типу функціонування світової економіки на постіндустріальний, ґрунтований на принципі "стійкого екологічно безпечного соціально-економічного розвитку" [2, с. 67]. Екологічно сталий розвиток зобов'язаний рівною мірою враховувати як фінансові, так і природооохоронні інтереси, у зв'язку із чим в рамках загальної теорії ефективності необхідно об'єднати в аналітичний механізм економічні й середовищеохоронні змінні.

Основні теоретичні положення економіки природокористування в працях науковців та еволюція наукових поглядів представлені в таблиці 1.

У працях вітчизняних економістів обґрунтоване методологічне бачення необхідності й сутності підходу до вивчення економічних відносин суспільства з позиції моральності. Для вітчизняних економістів останньої третини ХІХ - початку ХХ ст. характерним був методологічний підхід, згідно з яким на перший план висувалися інтереси суспільства в цілому, проголошувався їх пріоритет над індивідуальними інтересами, пріоритет соціальних критеріїв суспільного прогресу над суто економічними. Надзвичайно актуальними продовжують залишатися просякнуті високою моральністю питання про народний добробут і його досягнення, поставлені вітчизняними вченими. Навіть при допущенні в теоретичній частині політичної економії таких економічних відносин, які ґрунтуються лише на особистому інтересі, як це робили представники класичної школи, вона не може втрачати з поля зору свого основного завдання - загального добробуту.

Наукові дослідження української природоохоронної школи (М. І. Біленко, І. С. Благун, Б. В. Буркинський, О. О. Веклич, В. І. Вовк, Т. П. Галушкіна, Л. С. Гринів, Я. М. Дідик, Б. М. Данилишин, В. С. Кравців, В. В. Костицький, Л. Г. Мельник, О. Ю. Попова, В. Г. Сахаєв, О. М. Саксонова, Ю. І. Стадницький, І. М. Синякевич, Т. Ю. Туниця, Г. О. Черніченко, ін.) протягом останніх двадцяти років характеризуються рядом істотних розробок та інноваційних дій, що дозволили досягти ефективного вирішення таких пріоритетних теоретико-методологічних питань і практичних завдань у різних напрямках сучасної економічної теорії, як:

Таблиця 1. - Еволюція енвіроментальних досліджень в політичній економії
(складено автором за [1, 4, 5, 7, 9])

Автор, його закон/теорія/концепція	Сутність досліджень та висновків
Класична наукова школа	
Т. Мальтус Закон народонаселення Д. Рікардо Теорія земельної ренти Теорія порівняльних переваг	- вивчення специфіки прояву й деструктивних соціально-еколого-економічних наслідків феномена обмеженості природно-ресурсних благ; - аргументація закону ефективності капітальних вкладень у процесі освоєння середовища проживання
Д. Ст. Мілль Закон інтернаціональної вартості Г. Джордж Бідність – загроза цивілізації	- аналіз ідейно-моральної безперспективності екологічної неспроможності функціонування економіки індустріального типу; - пояснення особливостей і механізму виникнення природогосподарських криз як наслідку спекуляції ресурсно-сировинними запасами держави й обґрунтування необхідності суспільної форми їх присвоєння
К. Маркс Ф. Енгельс Трудова теорія вартості	- аргументація неминучості соціально-еколого-економічних конфліктів капіталістичного суспільства; - дослідження природи розвитку його продуктивних сил, умов жорсткості конкурентної боротьби та прагнення до екстремальної експлуатації природно-ресурсного потенціалу
Неокласична наукова школа	
А. Маршалл Закон граничної корисності	- розгляд проблеми заміщення спожитих природних благ рукотворним капіталом; - дослідження питання наявності меж самовідтворення й природогосподарського розвитку суспільства
А. Пігу Теорія зовнішніх ефектів	- розробка методологічних засад державного регулювання діяльності господарюючих суб'єктів; - формулювання еколого-економічного інструментарію узгодження індивідуальних і громадських інтересів у сфері природогосподарських відносин
Інституціоналізм та неoinституціоналізм (неокласична школа)	
Р. Коуз Теорія майнових прав	інтерпретація багатоваріантного механізму прав власності на природно-ресурсні блага та інтернаціоналізацію екстерналій як в умовах державної присутності в екологічному сегменті економіки, так і в результаті ринкових переговорів
Дж.-М.-Дж. Б'юкенен Теорія суспільного вибору	розробка процедури агрегування еколого-економічних імперативів суспільства на основі демократичного політико-виборчого процесу
А. Бергсон, П. Самуельсон, В. Оутц та ін. Теорія суспільного добробуту	- використання в економіці природокористування соціально-еколого-економічних категорій (загальна доступність, рівність і справедливості у розподілі ресурсно-сировинного запасу, неухильне дотримання інтересів майбутніх поколінь, різних соціальних груп населення та ін.); - пов'язування проблем економіки добробуту з етичними принципами; - становлення сучасної теорії економічної ефективності

розробка різних напрямків удосконалення національних і загальносвітових планів сталого екологічного розвитку;

аналіз процесів взаємозумовленості соціально-економічного, суспільно-політичного та антропо-екологічного фактора;

вивчення основних принципів, критеріїв та особливостей формування вітчизняного інституту природокористування;

характеристика регіональної специфіки й прикладних виробничо-галузевих аспектів стратегії екологічно збалансованого соціально-економічного розвитку країни;

дослідження процесів функціонування та економічного стимулювання діяльності господарюючих суб'єктів-природокористувачів.

Висновки

Теоретико-методологічні концепції економічної теорії покликані надати характеристику різноплановим сегментам економіки природокористування, критерії ефективності реалізованих заходів і дій. Таким чином, вибір альтернативних нововведень повинен бути незалежним від суб'єктивних суджень і реалізовуватися винятково на основі розрахунково-аналітичного інструментарію, що визначає ступінь еколого-економічної привабливості кожної з передбачуваних інновацій. Затребуваність евристичних розробок у галузі теорії ефективності капі-

таловкладень в умовах українського природокористування багаторазово репродукована гостротою довготривалої економічної кризи і, як наслідок, дефіцитом інвестиційних коштів на природоохоронні цілі, що закономірно актуалізує проблему оцінки соціально-економічної результативності діяльності вітчизняних господарюючих суб'єктів і зумовлює важливість теорії ефективності, роблячи її одним із пріоритетних концептуально-методологічних напрямів досліджень національного природокористування.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Буркинський Б. В. Природопользование: основы экономики-экологической теории / Б. В. Буркинський, В. М. Степанов, С. К. Харичков - Одесса : ИПРЭИ НАН України, 1999. - 350 с.
2. Гатаулин К. С. Идеи Римского Клуба: эколого-экономические проблемы и пути их разрешения / К. С. Гатаулин. - Екатеринбург : Издательский Дом, 2001. - 165 с.
3. Гоуди Дж. Экономическая теория в энвайронментальной науке / Дж. Гоуди ; [пер. с англ. ; под ред. Н. А. Тихонова]. - М. : Русь, 2000. - 276 с.
4. Попова О. Ю. Генезис економічних концепцій у формуванні економіки навколишнього середовища / О. Ю. Попова // Наукові праці Донецького національного технічного університету. - 2007. - Вип. 31-3. - С. 273-279. - (Сер.: економічна).
5. Синякевич І. Інструменти екополітики: теорія і практика / І. Синякевич. - Львів : ЗУКЦ, 2003. - 188 с.
6. Baumol W. J. Economics, environmental policy, and the

quality of life / William J. Baumol, Wallace E. Oates, Sue Anne Batey Blackman. - Prentice-Hall, 1979.

7. Faber M. Ecological Economics. Concept and Methods / M. Faber, R. Manstetten, J. Proops. - Edward Elgar, 1996.

8. Siebert H. Economics of environmental theory and policy / H. Siebert. - Berlin, 1998. - 187 p.

9. Wiesmeth H. Environmental Economics: Theory and Policy in Equilibrium / H. Wiesmeth. - Springer, 2012.

Коняхина Татьяна,

кандидат экономических наук, доцент кафедры менеджмента

внешнеэкономической деятельности Донецкого государственного университета управления

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ РЕШЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ПРОБЛЕМ ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ: ЭВОЛЮЦИЯ НАУЧНЫХ ВЗГЛЯДОВ

Исследование посвящено изучению и систематизации научных взглядов политической экономии на вопросы экономики природопользования. Обобщены научные представления неоклассической школы экономической теории для обоснования значимости теории экономической эффективности в рамках теории экономики природопользования с целью формирования инструментально-методологических средств решения вопроса выбора экономической альтернативы при решении международных проблем природопользования.

Ключевые слова: классическая школа экономической теории; неоклассическая школа экономической теории, теория имущественных прав, теория общественного выбора, теория благосостояния, теория общей эффективности.

Koniakhina Tetiana,

Ph.D. in Economics, Associate Professor, Assistant Professor of the International Economic Activity Management Department, Donetsk State University of Management

THEORETICAL ASPECTS OF SOLVING ECONOMIC PROBLEMS OF NATURE MANAGEMENT: EVOLUTION OF SCIENTIFIC VIEWS

In scientific study evolution of the environmental studies in political economy is studied. Classic (Thomas Malthus, David Ricardo, J.S. Mille, G. George, A. Marshall, K. Marx) and neoclassical (A. Pigou, R. Coase, M. Dobby, J. Hershliker, W. Baumol, W. Outts, T. Titenberh, D. Pearce, K. Turner, etc.) directions of analysis of environmental issues focused on her very dissimilar ecological and economic criteria, often offering and arguing diametrically opposed concepts and methodological revisions. However, the active scientific debate from different schools within economics were generated relatively autonomous fields of scientific opinions that explored a range of issues of contemporary nature: a theory of property rights which explains the root cause of modern ecological and economic crisis; public choice theory, which considers the procedure detection and identification of public including environmental benefits; welfare theory, which puts to allocate scarce natural raw materials, based on the principles of equality and social justice.

Despite the independence of the considered economic theories, approaches to problem solving of ecological of economic processes are closely linked. The transition from the theoretical level to the practical study of the problems of rethinking and links developed in international practice tools to ensure environmental focus economic development of society will create effective management tools restoration of environmental quality and increased efficiency of interaction between society and nature in the processes of production and consumption.

As a result the article developed the idea of scientific views of neoclassical school of economic theory in direction of grounding the importance of priority in the theory of general economic efficiency in the theory of environmental economics in order to create instrumental and methodological tools address the issue of choice of economic alternatives in dealing with international environmental issues and the transformation of domestic natural resources.

Keywords: classical school of economics; neoclassical school of economics; theory of property rights; public choice theory; welfare theory; theory of general efficiency.

REFERENCES:

1. Burkinskiy B., Stepanov V. & Kharichkov S. (1999), Nature management: the basis of economic and ecological theory, Odessa, 350 p. (rus).
2. Gataulin K. (2001), The ideas of the Club of Rome: environmental and economic problems and their solutions, Yekaterinburg, 165 p. (rus).
3. Goudi J. (2000), Economic theory in environmental science, Moscow, 276 p. (rus).
4. Popova O. (2007), Genesis of economic concepts in shaping economic environment, *Scientific papers of Donetsk National Technical University*, 31-3, pp. 273-279. (ukr).
5. Syniakevych I. (2003), Environmental policy instruments: Theory and Practice, Lviv, 188 p. (ukr).
6. William J. Baumol, Wallace E. Oates, Sue Anne Batey Blackman (1979), Economics, environmental policy, and the quality of life, Prentice-Hall (eng).
7. Faber M., Manstetten R. & Proops J. (1996), Ecological Economics. Concept and Methods, Edward Elgar (eng).
8. Siebert H. (1998), Economics of environmental theory and policy, Berlin (eng).
9. Wiesmeth H. (2012), Environmental Economics: Theory and Policy in Equilibrium, Springer (eng).